

Akcioni plan za sprovođenje Strategije za razvoj i podršku darovitim učenicima (2015-2019), za 2019. godinu

Uvod

Ulaganje u razvoj darovitih i kreativnih pojedinica najbolje je ulaganje sa stanovišta opšteg društvenog razvoja jedne zemlje. Daroviti učenici imaju potencijal da u odraslom dobu budu lideri. U cilju njihovog prepoznavanja i pružanja adekvatne podrške pripremljena je Strategija za razvoj i podršku darovitim učenicima (2015-2019).

Opšti cilj Strategije je stvaranje sistemskih uslova za kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje i vaspitanje darovitih učenika, što podrazumijeva da svi daroviti učenici ostvaruju svoje pune potencijale i razvijaju se kao jedinstvene ličnosti, imaju mogućnost da razviju svoje sposobnosti, interesovanja i talente i dobiju odgovarajuću podršku.

Strategijom je definisano sedam specifičnih ciljeva:

1. Unaprijediti sistem identifikacije darovitih učenika u skladu sa standardima u ovoj oblasti
2. Omogućiti obogaćivanje kurikulima kao jedan od modela podsticanja darovitosti u školi
3. Unaprijediti profesionalne kompetencije nastanika i stručnih saradnika za rad sa darovitim učenicima
4. Podržati projekte koji podstiču darovitost i unaprijediti sistem takmičenja
5. Poboljšati materijalno-tehničke uslove za rad sa darovitim učenicima i unaprijediti kvalitet udžbenika
6. Uspostaviti mehanizme obezbjeđenja kvaliteta, permanentnog praćenja i evaluacije rada sa darovitim učenicima
7. Unaprijediti zakonski okvir.

Uz Strategiju su bili pripremljeni Akcioni plan (2015-2016) i Akcioni plan (2017-2018), koji su bliže određivali aktivnosti u cilju realizacije postavljenih zadataka.

Proces uspostavljanja sistema prepoznavanja, evidentiranja i podrške darovitih učenika u osnovnom obrazovanju zahtijeva vrijeme. To je područje koje treba stalno razvijati i kome treba posvetiti izuzetnu pažnju imajući u vidu značaj koji darovita djeca mogu imati u cjelokupnom sistemu.

Akcionim planom za 2019. godinu, kao i u prethodna dva, za svaki strateški cilj definisani su operativni ciljevi, kao i aktivnosti. Za razliku od prethodnih, utvrđeno je šest strateških ciljeva, jer je sedmi strateški cilj koji se odnosi na unapređenje zakonskog okvira realizovan izmjenama zakonske regulative u avgustu 2017. godine. Ovim akcionim planom nastavlja se realizacija aktivnosti na uspostavljanju rada sa darovitim učenicima.

Specifični cilj 1 – Unaprijediti sistem identifikacije darovitih učenika u skladu sa standardima u ovoj oblasti

Ishod: Unaprijeđen sistem identifikacije darovitih učenika

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Indikatori	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Finasijska sredstva	Izvori finansiranja
Obezbijediti da sistem identifikacije darovitih učenika bude sveobuhvatan, pravedan i pouzdan Indikator: Primijenjen unaprijeđeni sistem identifikacije darovitih učenika u svim školama	Nacionalno koordinaciono tijelo održava kvartalne sastanke	Održana četiri sastanka	Nacionalno koordinaciono tijelo	Kvartalno		
	Unapređenje instrumentarija na nivou sistema za identifikaciju potencijalno darovitih učenika	Urađeni instrumenti za jezik, matematiku, nauku i umjetnost	IC, ZZŠ, CSO	IV kvartal	5.000 €	Nacionalni budžet
	Podsticanje rada timova za podršku i praćenje rada sa darovitim učenicima (u daljem tekstu: Tim) na nivou škola	Organizovana četiri savjetovanja	ZZŠ, CSO, direktori škola	III i IV kvartal	1.500 €	Nacionalni budžet
Unaprijediti sistem evidentiranja darovitih učenika Indikator: Formirana baza darovitih učenika na nivou sistema	Formirati bazu darovitih učenika po školama u MEIS-u	U MEIS-u formirana baza	MP, škole	IV kvartal	5.000 €	Nacionalni budžet

Specifični cilj 2 – Omogućiti obogaćivanje kurikuluma kao jedan od modela podsticanja darovitosti učenika u školi

Ishod: Obogaćen kurikulum u dijelu priprema nastavnika u redovnoj nastavi i vannastavnim aktivnostima

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Indikator	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Finansijska sredstva	Izvori finansiranja
Obogatiti planove rada redovne nastave i neposredne pripreme za čas u skladu sa smjernicama iz predmetnih programa Indikator: Obogaćeni planovi rada redovne nastave	Izrada neposrednih priprema za čas u kojima će biti uvršteni sadržaji, metode učenja/nastave i aktivnosti primjerene darovitim učenicima	U pripreme za časove redovne nastave uvrštene aktivnosti koje se odnose na rad sa darovitim učenicima	Nastavnici u školama u saradnji sa Timom	Kontinuirano		
Obogatiti planove rada dodatne nastave i vannastavnih aktivnosti u skladu sa smjernicama iz predmetnih programa Indikator: Obogaćeni planovi rada dodatne nastave i vannastavnih aktivnosti	Izrada planova rada dodatne nastave u kojima će biti uvršteni sadržaji, metode učenja/nastave i aktivnosti primjerene darovitim učenicima Izraditi planove rada sekcija slobodnih aktivnosti uvažavajući interesovanja darovitih učenika	U pripreme za časove dodatne nastave uvrštene aktivnosti koje se odnose na rad sa darovitim učenicima U pripreme za vannastavne aktivnosti uvrštene i one koje se odnose na rad sa darovitim učenicima	Stručni aktivni u saradnji sa Timom Stručni aktivni u saradnji sa Timom	Kontinuirano III kvartal		

Specifični cilj 3 - Unaprijediti profesionalne kompetencije nastavnika i stručnih saradnika za rad sa darovitim učenicima

Ishod: Obučeno 120 nastavnika za programe rada sa darovitim učenicima

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Indikatori	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Finansijska sredstva	Izvori finansiranja
Unaprijediti kompetencije uprave škole, nastavnika i stručnih saradnika za rad sa darovitim učenicima kroz kontinuirani profesionalni razvoj Indikator: Obučeno 120 nastavnika za programe rada sa darovitim učenicima	Povećati broj akreditovanih programa za obuku nastavnika za rad sa darovitim učenicima u različitim oblastima	Akreditovana četiri nova programa obuke	ZZŠ, CSO	II kvartal		
	Organizovati obuke za nastavnike za rad sa darovitim učenicima	Organizovano pet obuka	ZZŠ, CSO	III i IV kvartal	3.500 €	Nacionalni budžet

Specifični cilj 4 - Unaprijediti sistem takmičenja i podržati projekte koji podstiču darovitosti i unaprijediti sistem takmičenja

Ishod: Unaprijeđen sistem takmičenja i podržani projekti koji podstiču darovitosti

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Indikatori	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	finansijska sredstva	Izvori finansiranja
Unaprijediti kvalitet takmičenja primjenom više oblika provjere znanja i vještina Indikator: Unaprijeđen kvalitet takmičenja	Sprovođenje usmene provjere znanja za strane jezike	Organizuju se usmene provjere znanja iz engleskog, ruskog, francuskog, njemačkog i italijanskog jezika	IC, CSO i fakulteti i NVO (kao partneri)	II kvartal		Nacionalni budžet
	Priprema za uvođenje provjere praktičnog rada u laboratoriji	Sklopljen sporazum o saradnji sa Metalurško-tehnološkim fakultetom	IC, CSO i fakulteti i NVO (kao partneri)	II kvartal	5.000 €	Nacionalni budžet
	Organizovati pripreme i učešće takmičara na međunarodnim takmičenjima u znanju i vještinama	Sklopljen sporazum o saradnji sa Prirodno-matematičim fakultetom i Metalurško-tehnološkim fakultetom	IC, CSO, škole, fakulteti i NVO (kao partneri)	III kvartal	10.000 €	Nacionalni budžet
	Podržati organizovanje naučnih, sportskih i umjetničkih kampova, sajмова i manifestacija, kao i posjete stručnim i kulturnim institucijama i slične aktivnosti	Podržano pet kampova, sajмова, manifestacija i drugih aktivnosti	MP, IC, CSO, MN, MS, MK, umjetničke škole, lokalna zajednica, NVO (kao partneri)	Kontinuirano	5.000 €	Nacionalni budžet
	Unaprijediti sistem stipendiranja darovitih učenika	Urađene izmjene i dopune Pravilnika o kriterijumima, načinu i	MP	III kvartal		

		postupku raspodjele sredstava za unapređenje kvaliteta nastave i talenata				
Motivisati darovite učenike da proširuju svoja znanja, vještine i interesovanja kroz vanškolske aktivnosti	Stimulisati darovite da se prijavljuju za učešće na takmičenjima	Nastaviti sa dodjelom nagrada iz Fonda za kvalitet i talente za učenike i nastavnike	MP	IV kvartal	750.000 €	Nacionalni budžet
Indikator: 10% povećano interesovanje učenika za vanškolske aktivnosti						

Specifični cilj 5 - Poboljšati materijalno-tehničke uslove za rad sa darovitim učenicima i unaprijediti kvalitet udžbenika

Ishod: Poboljšani materijalno-tehnički uslovi za rad sa darovitim učenicima i unaprijeđen kvalitet udžbenika

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Indikator	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Finansijska sredstva	Izvori finansiranja
Omogućiti realizaciju nastave u specijalizovanim učionicama, kao i korišćenje stručne literature iz različitih oblasti Indikator: Povećano korišćenje specijalizovane literature za 10 %	Školske biblioteke dopuniti stručnom i pedagoškom literaturom	Dopunjene školske biblioteke elektronskim i drugim materijalima	Škole	Kontinuirano	10.000 €	Nacionalni budžet, donatori
	Unaprijediti postojeće udžbeničke komplete u skladu sa smjernicama iz predmetnih programa	Unaprijeđeno dodatnih tri udžbenička kompleta	ZUNS	IV kvartal	5.000 €	Nacionalni budžet
Razviti udžbeničke komplete i izraditi dodatnu literaturu za rad sa darovitim učenicima Indikator: Unaprijeđena tri nova udžbenička kompleta	Izraditi dodatnu literaturu za učenike i nastavnike	Izrađena analiza potreba i raspisan konkurs za pribavljanje dodatne literature	ZUNS, ZZŠ	IV kvartal	15.000 €	Nacionalni budžet

Specifični cilj 6 - Uspostaviti mehanizme obezbjeđenja kvaliteta, permanentnog praćenja i evaluacije rada sa darovitim učenicima

Ishod: Uspostavljen mehanizam obezbjeđenja kvaliteta, permanentnog praćenja i evaluacije rada sa darovitim učenicima

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Indikatori	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Finansijska sredstva	Izvori finansiranja
Obezbijediti mehanizme za praćenje i evaluaciju rada sa darovitim učenicima Indikator: Unaprijeđeni mehanizmi za evaluaciju rada sa darovitim učenicima	Organizovati praćenje procesa identifikacije i rada sa darovitim učenicima na nivou škole	Pripremljen Izvještaj o identifikaciji darovitih učenika i Izvještaj o radu sa darovitim učenicima	Tim, PP služba	III i IV kvartal		
	Realizovati proces interne evaluacije u segmentu podrške darovitim učenicima (praćenje realizacije redovne nastave, dodatne nastave i sekcija slobodnih aktivnosti...)	Indikatori praćenja realizacije uvršteni u proces interne evaluacije	Škole	III kvartal		
	Analiza rada sa darovitim učenicima na nivou obrazovnog sistema	Polugodišnje se analizira rad sa darovitim učenicima	MP, Nacionalno koordinaciono tijelo	IV kvartal		
Unaprijediti metodologiju za eksternu evaluaciju vaspitno-obrazovnog rada sa darovitim učenicima	Definisati indikatore kojima će se utvrditi kvalitet podrške koju škola pruža darovitim učenicima	Definisani indikatori	ZZŠ i CSO	II kvartal		

Indikator: Definisani indikatori i urađena nova metodologija eksterne evaluacije vaspitno-obrazovnog rada	Vršiti evaluaciju kvaliteta rada sa darovitim učenicima u školi tokom redovnog nadzora	Sprovedena eksterna evaluacija kvaliteta rada sa darovitim učenicima u pet škola	ZZŠ i CSO	IV kvartal		
--	--	--	-----------	------------	--	--

Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za 2017. i 2018. godinu Strategije za razvoj i podršku darovitim učenicima (2015-2019)

Uvod

Opšti cilj Strategije za razvoj i podršku darovitim učenicima (2015-2019) je stvaranje sistemskih uslova za kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje i vaspitanje darovitih učenika. Strategijom je definisano sedam specifičnih ciljeva: Unaprijediti sistem identifikacije darovitih učenika u skladu sa standardima u ovoj oblasti, Omogućiti obogaćivanje kurikulima kao jedan od modela podsticanja darovitosti u školi, Unaprijediti profesionalne kompetencije nastavnika i stručnih saradnika za rad sa darovitim učenicima, Podržati prijekte koji podstiču darovitost i unaprijediti sistem takmičenja, Poboljšati materijalno-tehničke uslove za rad sa darovitim učenicima i unaprijediti kvalitet udžbenika, Uspostaviti mehanizme obezbjeđenja kvaliteta, permanentnog praćenja i evaluacije rada sa darovitim učenicima i Unaprijediti zakonski okvir.

Planirani ciljevi ostvareni su realizacijom Akcionog plana (2015-2016), kao i Akcionog plana (2017-2018).

Stepen realizacije

Od ukupno 32 aktivnosti koje su predviđene Akcionim planom (2017-2018) realizovano je 26, dok se šest aktivnosti kontinuirano sprovode.

Izmjenama zakona iz oblasti obrazovanja 2017. godine predviđeno je formiranje Fonda za kvalitet i talente. Na javni konkurs za dodjelu nagrada u 2018. godinu prijavilo se oko 1.200 zainteresovanih, a nagrađeno je 466 učenika i nastavnika i koji su prepoznati kao najbolji u sistemu obrazovanja. Iz ovog Fonda nagrade su primili i učenici koji su osvojili jedno od prvih tri mjesta na državnom ili međunarodnom takmičenju u organizaciji ili koordinaciji Ispitnog centra. Za nagrađivanje najboljih u prethodnoj godini je izdvojeno 525.000 eura. Cilj Fonda je da i ubuduće nagrađuje najbolje i na taj način promoviše znanje i talente. Imajući u vidu da su 2018. godine prvi put dodijeljene nagrade, očekuje se da će u narednom periodu interesovanje biti još veće.

Ključni izazovi

Imajući u vidu da je stepen realizacije Akcionog plana za 2017-2018. godinu 81,25%, ne postoje značajni izazovi za njegovu realizaciju u narednoj godini. Međutim, kako je proces prepoznavanja talentovanih učenika, kao i rad sa njim, kada je riječ o obrazovnom sistemu Crne Gore, u početnoj fazi, u narednom periodu će biti neophodno obezbijediti dodatna finansijska sredstva da bi se doprinijelo boljoj opremljenosti škola nastavnim sredstva, kao i dopunskom literaturom za učenike. Takođe, neophodno je aktivnije raditi na unapređenju takmičenja kako iz oblasti sporta, tako i iz oblasti umjetnosti.

Realizacija Akcionog plana za 2017. i 2018. godinu

Specifični cilj 1

Unaprijediti sistem identifikacije darovitih učenika u skladu sa standardima u ovoj oblasti

Zadaci	Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena
Obezbijediti da sistem identifikacije darovitih učenika bude sveobuhvatan, pravedan i pouzdan	Formirati nacionalno koordinaciono tijelo za praćenje i podršku rada sa darovitim učenicima	MP	I kvartal 2017.	Realizovano. Koordinaciono tijelo za praćenje i podršku rada sa darovitim učenicima formirano je 4. maja 2017. godine, Rješenje broj 023-214/2017-30.	
	Razviti i/ili standardizovati instrumentarij na nivou sistema za identifikaciju potencijalno darovitih učenika	IC, ZZŠ, CSO	IV kvartal 2017.	Realizovano. Održani su sastanci sa koordinatorima školskih timova za darovite (19, 20. i 24. X 2017). Sastanku su prisustvovali koordinatori iz 116 osnovnih škola. Izostali su koordinatori iz 47 uglavnom manjih škola. Započet je rad na standardizaciji skala PROFNAD upitnik za nastavnike, PRONAD-U upitnik za učenike i PRONAD-R upitnik za roditelje. Aktivnost se realizuje u IV razredu sa svim učenicima i nastavnicima, dok upitnik za roditelje koordinatori sami procjenjuju, prema obimu posla da li će primijeniti. Glavni cilj ove aktivnosti je procjena valjanosti primijenjenih instrumenata, kao i identifikacija darovitih učenika i njihovo dalje praćenje. Na osnovu dostavljenih izvještaja iz škola, jasno je da će se navedene skale morati značajno revidirati, što će biti zadatak u narednom periodu.	Budžetska sredstva, donacije
	Formirati timove na nivou škola za podršku i praćenje rada sa darovitim učenicima	Direktori škola	IV kvartal 2017.	Formiran tim za podršku i praćenje rada sa darovitim učenicima i imenovan koordinator.	

Unaprijediti sistem evidentiranja darovitih učenika	Formirati bazu darovitih učenika po školama	Škole, NKT	Kontinuirano	Škole su na osnovu ponuđene metodologije izvršile procjenu darovitih učenika.	Budžetska sredstva
--	---	------------	--------------	---	--------------------

Specifični cilj 2

Omogućiti obogaćivanje kurikuluma kao jedan od modela podsticanja darovitosti učenika u školi

Zadaci	Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena
Unaprijediti predmetne programe smjernicama za rad sa darovitim učenicima	Izraditi smjernice u okviru predmetnih programa za rad sa darovitim učenicima	ZZŠ, CSO, IC	II kvartal 2017.	Realizovano. U okviru svakog predmetnog programa date su smjernice za rad sa nadarenim učenicima koji se odnosi na proširivanje ili produbljivanje sadržaja u odnosu na sposobnosti, interesovanja učenika i ishode učenja.	Budžetska sredstva
Obogatiti planove rada redovne nastave i neposredne pripreme za čas u skladu sa smjernicama iz predmetnih programa	Raditi neposredne pripreme za čas u kojima će biti uvršteni sadržaji, metode učenja/nastave i aktivnosti primjerene darovitim učenicima	Nastavnici u školama u saradnji sa timom za podršku i praćenje rada sa darovitim učenicima	Kontinuirano	Napisane pripreme.	

	U okviru operativnih planova rada, dodati sadržaje i metode učenja/nastave koji su primjereni darovitim učenicima	Stručni aktivni u školama u saradnji sa timom za podršku i praćenje rada sa darovitim učenicima	III kvartal 2018.	Napisani planovi.	
Obogatiti planove rada dodatne nastave i vannastavnih aktivnosti u skladu sa smjernicama iz predmetnih programa	Izraditi planove rada dodatne nastave u u kojima će biti uvršteni sadržaji, metode učenja/nastave i aktivnosti primjerene darovitim učenicima	Stručni aktivni u saradnji sa timom za podršku i praćenje rada sa darovitim učenicima	III kvartal 2018.	Napisani planovi.	
	Izraditi planove rada sekcija slobodnih aktivnosti uvažavajući interesovanja darovitih učenika	Stručni aktivni u saradnji sa timom za podršku i praćenje rada sa darovitim učenicima	III kvartal 2018.	Napisani planovi.	

Specifični cilj 3

Unaprijediti profesionalne kompetencije nastavnika i stručnih saradnika za rad sa darovitim učenicima

Zadaci	Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena
Unaprijediti kompetencije uprave škole, nastavnika i stručnih saradnika za rad sa darovitim učenicima kroz kontinuirani profesionalni razvoj	Povećati broj akreditovanih programa obuka nastavnika za rad sa darovitim učenicima u različitim oblastima	ZZŠ, CSO	Realizovano	Realizovano. Broj akreditovanih programa za obuku nastavnika za rad sa darovitim učenicima u različitim oblastima povećan sa tri na pet za period. Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika usvojio je Nacionalni savjet za obrazovanje.	
	Organizovati savjetovanje za uprave škola o kreiranju školske politike obrazovanja darovitih učenika	ZZŠ, CSO,	II i III kvartal 2017.	Realizovano. Savjetovanja za uprave škola o kreiranju školske politike obrazovanja darovitih učenika su organizovana i urađene prezentacije i scenarija za sprovođenje savjetovanja.	Budžetska sredstva
	Organizovati obuke za nastavnike i stručne saradnike osnovnih i srednjih škola za identifikaciju darovitih učenika	ZZŠ, CSO	I i II kvartal 2018.	Realizovano. Obučeno 226 nastavnika (predstavnici aktiva) i stručnih saradnika.	Budžetska sredstva

Specifični cilj 4

Unaprijediti sistem takmičenja i podržati projekte koji podstiču darovitost

Zadaci	Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena
Unaprijediti kvalitet takmičenja primjenom više oblika provjere znanja i vještina	Pored obaveznih testova znanja na takmičenju, uvesti praktične provjere u laboratoriji, usmene provjere itd.	IC, CSO i fakulteti i NVO (kao partneri)	Kontinuirano	Sistem takmičenja učenika osnovnih i srednjih škola unaprijeđen je na nivou stranih jezika (engleski, ruski, francuski, italijanski i njemački) uvođenjem usmenog dijela u takmičarski dio, čime se znatno dobilo na kvalitetu. Praktična provjera je uvedena i na takmičenju iz programiranja. Takođe je ostvarena komunikacija sa državnim Univerzitetom i nekim relevantnim institucijama u okruženju poput Zavoda za vrednovanje kvaliteta, Beograd i Naučnog centra Petnica radi dodatnih obuka za naše učenike, a u cilju približavanja zahtjevima međunarodnih takmičenja.	-
	Analizirati i unaprijediti sistem takmičenja iz oblasti školskog sporta	MS, škole	II i III kvartal 2017.	Urađena analiza i unaprijeđen sistem takmičenja. Ministarstvo sporta i Ministarstvo prosvjete Crne Gore potpisali Sporazum o saradnji u oblasti školskog sporta.	-
	Analizirati i unaprijediti sistem takmičenja darovitih učenika u umjetničkom području	Umjetničke škole, MK	II i III kvartal 2017.	2017. godine urađena analiza i unaprijeđen sistem takmičenja. Održan 44. Muzički festival mladih Crne Gore. 2018. Unaprijeđen sistem takmičenja novim propozicijama. Održan 45. Muzički festival mladih Crne Gore.	-

	Organizovati pripreme i učešće takmičara na međunarodnim takmičenjima u znanju i vještinama	IC, CSO, škole, fakulteti i NVO (kao partneri)	Kontinuirano	Realizovano. Međunarodne olimpijade za koje Ispitni centar priprema i šalje pobjednike Državnog takmičenja su: Međunarodna matematička olimpijada (International Mathematical Olympiad - IMO), Balkanska matematička olimpijada (Balkan Mathematical Olympiad - BMO), Juniorska balkanska matematička olimpijada (Junior Mathematical Olympiad – JMO), Međunarodna informatička olimpijada (International Olympiad in Informatics - IOI), Balkanska informatička olimpijada (Balkan Olympiad in Informatics – BOI), Međunarodna olimpijada iz biologije (International Biology Olympiad – IBO), Međunarodna olimpijada iz hemije (International Chemistry Olympiad - IChO), Međunarodna olimpijada iz geografije (International Geography Olympiad - IGeO - školske 2017/2018. godine ekipa nije učestvovala zbog nedostatka finansijskih sredstava), Međunarodna olimpijada iz fizike (International Physics olympiads - IPhO), Mediteransko omladinsko matematičko takmičenje (MYMC), podržano učešće sedam učenika muzičkih škola na međunarodnim takmičenjima: Clavier contemporain u Parizu; Kocian u Češkoj, Akordeon Art u Sarajevu, Pianale u Berlinu, Whitgift u Londonu.	Budžetska sredstva
--	---	--	--------------	---	--------------------

Motivisati darovite učenike da proširuju svoja znanja, vještine i interesovanja kroz vanškolske aktivnosti	Podržati organizovanje naučnih, sportskih i umjetničkih kampova, sajмова i manifestacija, kao i posjete stručnim i kulturnim institucijama i slične aktivnosti	MP, IC, CSO, MN, MS, umjetničke škole, lokalna zajednica, NVO (kao partneri), MK	Kontinuirano	Realizovano. Podržano učešće četiri učenika muzičkih škola na ljetnjim majstorskim radionicama: Berkli džez radionica u Umbriji, Ljetnja škola glazbe u Splitu i Peter de Grote u Holandiji. Podržan Ljetnji kamp za kamernu muziku na Ivanovim koritima (u 2017. i 2018. godini). Ministarstvo nauke je kroz Program promocije nauke u 2017. godine finansiralo sedam projekata podrške radu s darovitim učenicima, u iznosu od 10.980 eura; u 2018. godini finansiralo je devet projekata podrške radu s darovitim učenicima, u iznosu od 13.800 eura.	Budžetska sredstva
	Analizirati i unaprijediti sistem stipendiranja darovitih učenika	MP	IV kvartal 2017.	Realizovano. Donešen Pravilnik o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za unapređenje kvaliteta nastave i talente kojim je definisan postupak prikupljanja sredstava i dodjele nagrada iz Fond za kvalitet i talente.	Budžetska sredstva
	Stimulisati darovite da se prijavljuju za učešće na takmičenjima	Nastavnici u školama, MP, IC, CSO, MS, NVO (kao partneri), lokalna zajednica	Kontinuirano	Osnovan Fond za talente.	Budžetska sredstva

Specifični cilj 5

Poboljšati materijalno-tehničke uslove za rad sa darovitim učenicima i unaprijediti kvalitet udžbenika

Zadaci	Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena
Omogućiti realizaciju nastave u specijalizovanim učionicama, kao i korišćenje stručne literature iz različitih oblasti	Izraditi plan efikasnog korišćenja specijalizovanih učionica, nastavnih sredstava i materijala za jedan ili grupu srodnih predmeta	Uprava škole u saradnji sa timom za podršku i praćenje rada sa darovitim učenicima	Kontinuirano	Ministarstvo sporta je 21. juna 2017. godine zaključilo Ugovor o donaciji sa Ambasadom Narodne Republike Kine od 112.700 eura. Sva sredstva su usmjerena na unapređenje školske sportske infrastrukture. Sredstva iz donacije su utrošena na adaptacije fiskulturnih sala i otvorenih terena u školama: JU OŠ „Ristan Pavlović” Pljevlja, JU Gimnazija Cetinje, JU OŠ „Narodni heroj Savo Ilić” i JU Srednja pomorska škola Kotor.	
	Školske biblioteke dopuniti stručnom i pedagoškom literaturom	Škole	Kontinuirano	Biblioteke obogaćene stručnom literaturom.	Budžet škola, donacije
Razviti udžbeničke komplete i izraditi dodatnu literaturu za rad sa darovitim učenicima	Unaprijediti postojeće udžbeničke komplete u skladu sa smjericama iz predmetnih programa	ZUNS	Kontinuirano	Unaprijeđeni udžbenički kompleti.	Budžetska sredstva
	Izraditi dodatnu literaturu za učenike i nastavnike	ZUNS	Kontinuirano	Urađena literatura.	Budžetska sredstva

Specifični cilj 6

Uspostaviti mehanizme obezbjeđenja kvaliteta, permanentnog praćenja i evaluacije rada sa darovitim učenicima

Zadaci	Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena
Obezbijediti mehanizme za praćenje i evaluaciju rada sa darovitim učenicima	Organizovati praćenje procesa identifikacije i rada sa darovitim učenicima na nivou škole	Tim za praćenje podrške koja se pruža darovitim učenicima, PP služba	Kontinuirano	Organizovani timovi za praćenje podrške po školama.	
	Realizovati proces samoevaluacije u segmentu podrške darovitim učenicima (praćenje realizacije redovne nastave, dodatne nastave i sekcija slobodnih aktivnosti i sl.)	Tim za samoevaluaciju na nivou škole	Kontinuirano	Timovi za samoevaluaciju pripremili izvještaje.	
	Pratiti proces pružanja podrške i rada sa darovitim učenicima na nivou obrazovnog sistema	MP, Nacionalno koordinaciono tijelo	Kontinuirano	U 2017. godini na Cetinju održan koncert 15 učenika, dobitnika specijalnih nagrada na 44 Muzičkom festivalu mladih. Nastupili učenici muzičkih škola iz Bijelog Polja, Tivta, Kotora i Podgorice. Na Cetinju održan 8 Likovni susret. Od 1.957 pristiglih radova iz 79 škola, prikazano je 20 nagrađenih radova. Tokom 2018. godine na Cetinju održana 4 koncerta nagrađenih učenika muzičkih škola, pobjednika takmičenja 45. Muzičkog festivala mladih.	
Unaprijediti metodologiju za eksternu evaluaciju vaspitno-	Definisati indikatore kojima će se utvrditi kvalitet podrške koju škola pruža darovitim učenicima	ZZŠ i CSO	II kvartal 2017.	Od školske 2017/2018. godine definisani indikatori kojima se utvrđuje kvalitet podrške koju škola pruža darovitim učenicima u svim segmentima.	-

obrazovnog rada i realizovati proces	Vršiti evaluaciju kvaliteta podrške darovitim učenicima u školi tokom redovnog nadzora	ZZŠ i CSO	Kontinuirano	Evaluacija kvaliteta podrške darovitim učenicima se kontinuirano sprovodi po staroj metodologiji koja se odnosi na utvrđivanje kvaliteta realizacije dodatne nastave, dok se nova metodologija koristi za eksternu evaluaciju vaspitno-obrazovnog rada.	-
---	--	-----------	--------------	---	---

Specifični cilj 7

Unaprijediti pravno-normativni okvir

Zadaci	Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena
Unaprijediti zakone iz oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja	Usaglasiti, terminološki zakone iz oblasti obrazovanja (daroviti, nadareni, talentovani, obdareni)	MP	II kvartal 2017.	Izmijenjeni propisi.	-
	Analizirati i sagledati mogućnosti revidiranja postojeće zakonske regulative u dijelu koji se odnosi na podršku darovitim učenicima	MP	II kvartal 2017.	Izmijenjeni propisi. Izmjenama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju propisano je osnivanje Fonda za kvalitet i talente.	-
	Izraditi pravilnik o državnim takmičenjima	MP	II kvartal 2018.	Izrađen pravilnik.	-
Unaprijediti zakonske odredbe koje se odnose na osnovno umjetničko obrazovanje	Izmijeniti zakonske odredbe koje se odnose na osnovno umjetničko obrazovanje (ili izraditi novi zakon)	MP	II kvartal 2017.	Izmijenjene zakonske odredbe. Izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju unaprijeđen dio koji se odnosi na umjetničke škole.	-